

Stoppen met CO₂-uitstoot betekent stoppen met stoken van biomassa

Trouw 27-8-21

Fenna Swart
directeur Comité Schone Lucht NL

Weer zijn deze zomer beelden van grote branden – in Zuid-Europa, de VS en zelfs Siberië – de wereld over gegaan. Naast afschuw roept het de vraag op of het aantal natuurbranden wereldwijd toeneemt als gevolg van klimaatverandering. Vanuit de wetenschap is er voorsnog geen consensus of dit het geval is, maar alle feiten lijken erop te wijzen dat de hevigheid van de bosbranden toeneemt.

Tegelijk lijkt op basis van het recente IPCC-rapport er wereldwijd overeenstemming over de noodzaak om CO₂-uitstoot drastisch te verminderen zodat verdere temperatuurstijging op aarde wordt voorkomen. Voor de hand liggend is om daarbij de bosstrategie vanuit Brussel onder de loep te nemen. Die voorziet in een aanscherping van verantwoord bosbeheer.

Maar goed bosbeheer gaat niet alleen over het voorkomen van branden 'in de natuur' maar ook over de door de mens gecreëerde 'biomassacultuur'. Hoe onvoorstelbaar krom is het om de belangrijkste conclusie van het IPCC-rapport – het zo snel mogelijk beëindigen van de CO₂-uitstoot als ultieme oplossing tegen klimaatverandering – te betrekken op natuurbranden, maar tegelijk het floreren van de wereldwijde industriële biomassahandel te negeren en die handel zelfs te stimuleren? Er is sprake van een tunnelvisie.

Onder leiding van Frans Timmermans presenteerde de EU-Commissie onlangs nog een gereviseerde Europese richtlijn voor 'hernieuwbare energie'. Daarin stelt ze dat het huidige biomassaverbrandingsbeleid gecontinueerd dient te worden. Als onderdeel van de lijst 'hernieuwbare energie' blijft biomassa hierdoor in aanmerking komen voor miljarden aan overheidssubsidies in de EU-lidstaten. Ze negeert zo de conclusie van het Joint Research Centre, het wetenschappelijk orgaan van de Europese Commissie, dat energie uit biomassa qua uitstoot van broeikasgassen niet op kan tegen fossiele brandstoffen. De reali-

Het is een van de grootste politiek-ecologische dwalingen

teit is: we kunnen de uitstoot van broeikasgassen niet verminderen als we op grote schaal houtachtige biomassa blijven gebruiken.

Dit plan van Brussel kan verstrekkende gevolgen hebben voor Nederland en daarbuiten. Voortzetting van het huidige subsidiebeleid (SDE++) betekent dat grootschalige biomassaverbranding, onder het mom van duurzame energie, de komende 15 tot 25 jaar sterk toeneemt. Dit heeft niet alleen invloed op het leefklimaat van bewoners in de landen

waar biomassaverbranding plaatsvindt, zoals Nederland, Denemarken en het VK (de huidige topdrie van biomassastokers), maar ook op de bewoners in de landen waaruit het hout afkomstig is zoals Estland, Letland en de VS (North Carolina). De eerstgenoemde groep bewoners maakt zich zorgen vanwege de uitstoot van ultrafijnstof, stikstof en CO₂, naast het vrijkomen van kwik, zware metalen en dioxinen. De tweede groep wordt geconfronteerd met systematische kaalkap van natuurlijke, soms zelfs oeroude bossen in hun leefomgeving.

Het gaat om een van de grootste politiek-ecologische dwalingen op internationaal niveau waarin zaken onjuist worden voorgesteld. Biomassaverbranding draagt niet bij aan de 'reductiedoelstellingen', de CO₂-uitstoot neemt juist toe. Het is daarom tijd voor een paradigmashift, voordat de nieuwe EU-richtlijn (RED-2) in stemming komt bij het Europese Parlement: klimaat wordt niet gered met biomassaverbranding.

De conclusies uit het IPCC-rapport zijn in de regel leidend voor het klimaatbeleid. En ook Frans Timmermans reageerde dat het 'nog niet te laat is om het tij te keren en een op hol geslagen klimaatverandering te voorkomen'. Gezien de pro-biomassalobby vanuit Den Haag richting Brussel en de huidige formatiegesprekken, waar het klimaatvraagstuk mede zorgt voor de huidige impasse, is resoluut en consistent optreden inderdaad onontbeerlijk. Met de wetenschap als enige leidraad: stoppen met de CO₂-uitstoot, betekent ook stoppen met onze door mens en politiek gestimuleerde biomassaverbrandingscultuur.